

РЕШЕНИЕ

№ 27999

гр. София, 11.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 16 състав, в
публично заседание на 08.07.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ася Тодорова

при участието на секретаря Елица Делчева, като разгледа дело номер **6706** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по делото е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 172, ал. 5 от Закона за движението по пътищата (ЗДвП) и е образувано по жалба на К. Л. Ц. с ЕГН [ЕГН], с постоянен адрес: [населено място], [жк], [улица] против Заповед за прилагане на принудителна административна мярка (ЗППАМ) № 26-4332-002236/04.05.2026 г. по чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „гг“ от Закона за движение по пътищата (ЗДвП), издадена от М. Т. Т., на длъжност полицейски инспектор към Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР), Отдел „Пътна полиция“ СДВР, с която на К. Л. Ц. е наложена принудителна административна мярка (ПАМ) по чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „гг“ от ЗДвП – временно отнемане на СУМПС до решаване на въпроса за отговорността, но не повече от 6 месеца. В жалбата се излагат съображения, че оспорената заповед е незаконосъобразна и неправилна, издадена в противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона. Оспорва се извършеното нарушение от К. Л. Ц.. Сочи се, че управляваният от оспорвания автомобил е собственост на юридическо лице и никой от компанията не е бил уведомен от съответния орган за дерегистрацията на автомобила, във връзка с което към момента на извършената проверка жалбоподателят като неособственик не е разполагал с информация за извършената дерегистрация и обективно е нямало как да се снабди с такава. Иска се от съда да отмени оспорената заповед.

В съдебно заседание и в депозирана по делото писмена защита, жалбата се поддържа лично от жалбоподателя. Сочи се, че собственикът на процесното МПС не е изрично уведомен за служебно прекратената регистрация на автомобила, доколкото в конкретния случай

управляваният от К. Л. Ц. автомобил е със служебно прекратена регистрация по чл. 143, ал. 10 от ЗДвП. Управляваният автомобил е бил с поставени регистрационни табели и без външни белези за прекратена регистрация, при тези обстоятелства, доколкото собственикът е юридическо лице, липсват доказателства водачът да е знаел или да е могъл да знае, че управлява МПС с прекратена регистрация. Подробни съображения се излагат, че оспорената заповед е непропорционална и несъответна на целта на закона.

Ответникът полицейски инспектор към Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР), Отдел „Пътна полиция“ към СДВР, чрез процесуален представител по пълномощие, в депозирани по делото писмени бележки, изразява становище за неоснователност на жалбата. Излага доводи за законосъобразност на оспорения акт. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Релевира възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение.

По делото са събрани писмени доказателства.

Въз основа на събраните в производството доказателства съдът намира за установено следното от фактическа страна:

При извършена проверка на 02.05.2026 г., около 20:30 часа е установено, че К. Л. Ц. в [населено място], по [улица] с посока на движение от бул. М. към ул. Н. Х. управлява товарен автомобил Ф. К. с ДК номер С., като при извършената проверка при номер 79 и справка с Р. е установено, че водачът управлява МПС, което е със служебно прекратена регистрация поради липса на застраховка Гражданска отговорност. Въз основа на установеното на К. Л. Ц. е съставен Акт за установяване на нарушение (АУАН) серия GA № 5408361 от 02.05.2026 г. от И. И. Б., на длъжност инспектор при Отдел „Пътна полиция“, СДВР. Актосъставителят е приел, че с деянието си К. Л. Ц. е нарушила разпоредбата на чл. 140, ал. 1, пр. 1 от ЗДвП – управлява МПС, което не е регистрирано по надлежния ред.

На 04.05.2026 г. на основание чл. 171, т. 1, б. „з“, „гг“ от ЗДвП на К. Л. Ц. с оспорената в настоящото производство Заповед за прилагане на принудителна административна мярка (ЗППАМ) № 26-4332-002236/04.05.2026 г. по чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „гг“ от Закона за движение по пътищата (ЗДвП), издадена от М. Т. Т., на длъжност полицейски инспектор към Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР), Отдел „Пътна полиция“ СДВР, е наложена принудителна административна мярка временно отнемане на СУМПС до решаване на въпроса за отговорността, но не повече от шест месеца. ЗППАМ е съобщена на оспорващия на 15.05.2026 г. видно от отбелязване върху същата. Жалбата е подадена в Административен съд София-град на 18.05.2026 г.

Въз основа на установеното, съдът достига до следните правни изводи:

Нормата на чл. 168, ал. 1 от АПК определя, че съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен, въз основа на представените от страните доказателства, да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания за оспорване на административните актове по смисъла на чл. 146 от АПК.

Жалбата е подадена в законоустановения 14 - дневен срок. Като подадена в законоустановения срок и от лице, имащо интерес от обжалването, жалбата е процесуално допустима.

Разгледана по същество, същата е основателна, по следните съображения:

Принудителните административни мерки (ПАМ) са форма на изпълнителна дейност, чрез която се дава легален израз на държавната принуда, упражнявана в предвидените от закона случаи. По своята правна същност те са актове на държавно управление от категорията на индивидуалните административни актове и следва да бъдат подчинени на принципа на законност както по отношение на издаването им, така и по отношение на изпълнението им. Спазването на

изискванията за законност при издаване на акта е гаранция за законосъобразността на самата мярка. Принудителните мерки трябва да бъдат прилагани само в изрично и точно изброени в закон или указ случаи. Компетентният орган не може да ги налага произволно, т.е. те трябва да са точно посочени в правната норма и да се прилагат по реда и начина, предвидени там. Издаването им трябва да е в съответствие с целта на закона, по който са предвидени (чл. 22 и чл. 23 от ЗАНН). Самите материалноправни норми, с които се предвиждат такива мерки, подлежат на стриктно и ограничително тълкуване, доколкото визираните в хипотезиса им предпоставки са с изключителен характер и прилагането им засяга директно и безусловно правната сфера на адресата.

Волеизявлението за прилагането на ПАМ се обективира в заповед, която има характер на индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, поради което следва да отговаря на всички изисквания към съдържанието и формата на административните актове. Освен това нормата на чл. 172, ал. 1 от ЗДвП предвижда принудителните административни мерки по чл. 171, т. 1, т. 2, т. 2а, т. 4, т. 5, б. „а“ и т. 6 и 7 да се прилагат с мотивирана заповед от ръководителите на службите за контрол по този закон съобразно тяхната компетентност или от оправомощени от тях длъжностни лица. При наличието на предвидените в закона материалноправни предпоставки административният орган няма право на избор или на свободна преценка дали да наложи ПАМ или не, а е длъжен да издаде административен акт с указаното от закона съдържание, тоест той действа при условията на обвързана компетентност.

Оспорената заповед е издадена от овластен с правомощията за издаването ѝ орган, въз основа на разрешена от закона делегация (чл. 172, ал. 1 от ЗДвП), със Заповед № 513з-12086/14.10.2025 г. на Директора на Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР). Оспорената заповед е издадена от лице, което е материално и териториално компетентен орган по смисъла на чл. 172, ал. 1 от ЗДвП, според който принудителните административни мерки по чл. 171, т. 1, 2, 2а, 4, т. 5, б. „а“, т. 6 и 7 от ЗДвП се прилагат с мотивирана заповед от ръководителите на службите за контрол по този закон съобразно тяхната компетентност или от оправомощени от тях длъжностни лица. Делегацията на правомощия е надлежно установена с оглед представената заповед на Директора на СДВР. В конкретната хипотеза актът за прилагане на ПАМ е издаден от компетентен административен орган, в пределите на неговата материална (предметна) и териториална компетентност съобразно т. 1 на оправомощаващата заповед - Заповед № 513з-12086/14.10.2025 г. на Директора на СДВР.

Оспорената заповед за прилагане на ПАМ е постановена в писмена форма и съдържа изискуемите се реквизити по чл. 59, ал. 2 от АПК. Посочено е както правното основание за упражненото административно правомощие, така и фактите и обстоятелствата, възприети като релевантни за наличието на материалноправните предпоставки за прилагане на ПАМ по чл. 171, т. 1, б. „г“, „зз“ от ЗДвП. Поради това, съдът приема, че изискването на чл. 172, ал. 1 от ЗДвП и чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК за постановяване на мотивиран административен акт е изпълнено. Като фактически основания, мотивирали административния орган да постанови оспорената заповед, е посочена фактическата обстановка във връзка с констатираното нарушение със съставения АУАН от компетентно длъжностно лице. В оспорената заповед е посочено правното основание за издаване на акта – чл. 171, т. 1, б. „з“, „гг“ от ЗДвП. Словесното описание на нарушението в АУАН и в оспорената заповед ясно и в достатъчна степен индивидуализира деянието, като е налице съответствие на фактическите с посочените правни основания за прилагане на процесната ПАМ. Предвид наличието на посочени фактически и правни основания за издаването на заповедта става ясно в конкретния случай от кои юридически факти органът черпи упражненото от него публично субективно право. В този смисъл съдът намира, че процесната

заповед е в изискуемата писмена форма, като формално съдържа фактически и правни основания за нейното издаване.

Настоящият състав приема, че оспореният акт е издаден при неправилно приложение на материалния закон.

Съдебният контрол за материална законосъобразност на обжалвания административен акт обхваща преценката дали са установените от административния орган релевантни юридически факти (изложени като мотиви в акта) и доколко същите се субсумират в посочената като правно основание за неговото издаване правна норма, съответно - следват ли се разпоредените с акта правни последици.

Правното основание, на което е издадена оспорената заповед, както се посочи по-горе, е разпоредбата на чл. 171, т. 1, б. „з“, „гг“ от ЗДвП. Нормата на чл. 171, т. 1, б. „з“, „гг“ от ЗДвП е категорична, че за осигуряване на безопасността на движението по пътищата и за преустановяване на административните нарушения се прилага ПАМ временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство на водач, който при управление на моторно превозно средство е извършил нарушение по този закон, за което е предвидено налагане на наказание лишаване от право да се управлява моторно превозно средство – до решаване на въпроса за отговорността му, но за не повече от 6 месеца – за нарушенията по чл. 175, ал. 2 и ал. 3, чл. 176, ал. 1, чл. 178ж, ал. 2 и чл. 182, ал. 5. В разпоредбата на чл. 175, ал. 3 от ЗДвП (изм. ДВ бр. 64 от 2025 г., в сила от 07.09.2025 г.) е предвидено да се наказва с лишаване от право да управлява моторно превозно средство за срок от 6 месеца и с глоба 500 лева водач, който управлява моторно превозно средство, което не е регистрирано по надлежния ред или е регистрирано, но е без табели с регистрационен номер. В конкретния случай мотивите на административния орган за прилагане на ПАМ са, че на 02.05.2026 г., около 20:30 часа е установено, че К. Л. Ц. в [населено място], по [улица]с посока на движение от бул. М. към ул. Н. Х. управлява товарен автомобил Ф. К. с ДК номер С., като при извършената проверка при номер 79 и справка с Р. е установено, че водачът управлява МПС, което е със служебно прекратена регистрация поради липса на застраховка Гражданска отговорност. Съгласно чл. 143, ал. 10 от ЗДвП служебно се прекратява регистрацията на пътни превозни средства, за които е получено уведомление от Гаранционния фонд по чл. 574, ал. 11 от Кодекса за застраховането. Служебно прекратена регистрация на пътно превозно средство се възстановява служебно при предоставени данни за сключена застраховка от Гаранционния фонд по реда на чл. 574, ал. 6 или по желание на собственика след представяне на валидна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. По аргумент от разпоредбата на чл. 140, ал. 1 от ЗДвП управлението на моторно превозно средство със служебно прекратена регистрация се приравнява на управление на нерегистрирано по надлежния ред МПС, поради което е налице фактическата хипотеза на чл. 175, ал. 3 от ЗДвП, която попада в приложното поле на чл. 171, т. 1, б. „з“, „гг“ от ЗДвП.

Безспорно е в конкретния случай, че нарушението е установено на 02.05.2026 г. около 20:30 часа съгласно представения по делото Акт за установяване на нарушение (АУАН) серия ГА № 5408361 от 02.05.2026 г. От приложените по делото доказателства безспорно се установява, че управляваният от оспорвания автомобил е собственост на „Цар Клима“ ЕООД, на 04.05.2026 г. е сключена застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите за процесния товарен автомобил марка V. C. с рег. [рег.номер на МПС], представена е с административната преписка Застрахователна полица „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, сключена на 04.05.2026 г. (датата на издаване на оспорената заповед) в 09:16 часа, със срок на застраховката от 10:16 часа на 04.05.2026 г. до 23:59 ч. на 03.05.2027 г. В тази връзка съдът намира, че към датата на налагане на ПАМ - 04.05.2026 г. в конкретния случай процесният автомобил е разполагал с валидно

сключена застраховка гражданска отговорност. Сключването на задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите за процесния автомобил е пряко относимо към материалноправното основание за прилагане на мярката, защото служебното прекратяване по чл. 143, ал. 10 от ЗДвП е обусловено именно от липсата на валидна застраховка „Гражданска отговорност“. При сключване на застраховката причината за прекратяването на регистрацията се отстранява и регистрацията подлежи на служебно възстановяване по административен ред. В случая причината за служебното прекратяване на регистрацията е била отстранена преди постановяване на ЗППАМ. От датата на нарушението и констатирането му с АУАН (02.05.2026 г.) до датата на издаване на оспорената заповед (04.05.2026 г.) са предприети съответните действия, в резултат на които причината за служебното прекратяване на регистрацията на процесния автомобил е била отстранена. Разпоредбата на чл. 143, ал. 10 от ЗДвП предвижда служебно възстановяване на регистрацията на превозното средство при представяне на валидна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. По делото е представена справка АИС-КАТ-Регистрация, съгласно която регистрацията на процесния автомобил марка V. C. с рег. [рег.номер на МПС] , собственост на жалбоподателя, е била служебно възстановена на 04.05.2026 г. в 9:16 часа. При наличието на това установяване, съгласно което причината за служебното прекратяване на регистрацията на управлявания от жалбоподателя автомобил е била незабавно отстранена и е възстановена служебно регистрацията на същия автомобил на това основание, съдът намира, че в конкретния случай отсъства основаниято за прилагане на оспорената ПАМ. В този смисъл към датата на издаване на оспорената заповед не са били налице материалноправните предпоставки за прилагане на мярката, а именно наличие на служебно прекратена регистрация поради липса на застраховка „Гражданска отговорност“, т.е. не са били налице законоустановените предпоставки за издаване на оспорената заповед.

За пълнота следва да се посочи, че след измененията на ЗДвП, включително към датата на издаване на обжалваната заповед, отпаднало се явява законното изискване за уведомяване на собственика на МПС от съответните органи на МВР за прекратена регистрация на автомобила в хипотезата по чл. 143, ал. 10 от ЗДвП. Считано от 01.08.2025 г., обаче, нормата на чл. 574, ал. 10 от Кодекса за застраховането (КЗ) регламентира, че Информационният център уведомява собствениците на превозни средства, за които не е сключен договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите или сключеният застрахователен договор е бил прекратен и не е подновен и им дава срок 14 дни от датата на изпращане на уведомлението да представят доказателства за наличие на сключен и действащ застрахователен договор за тази застраховка. Според чл. 574, ал. 11 от КЗ когато в срока по ал. 10 не са били предоставени доказателства за сключен договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, Гаранционният фонд уведомява компетентния за регистрацията на пътни превозни средства в Република България орган да прекрати регистрацията на превозното средство. Въз основа на посочената нормативна регламентация следва изводът, че установеното задължение за уведомяване по чл. 574, ал. 10 от КЗ е съществено изискване за законосъобразност на прилаганите правни последици, с които законът свързва липсата на сключен, валиден и действащ договор за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, в това число на налаганите административни санкции и принудителни административни мерки, тъй като именно с това нормативно установено изискване се обезпечава спазването на основните принципи по чл. 4 и чл. 6 от АПК – за законност и съразмерност. Липсата на застраховка „Гражданска отговорност“ не е предмет на спор към датата на извършване проверката, но в случая по делото няма доказателства за извършено уведомяване на собственика на автомобила, а още по-малко на оспорващия като водач, за липсата на валиден и действащ договор за застраховка „Гражданска

отговорност“ на автомобилистите относно процесното МПС нито от Гаранционния фонд, нито от Информационния център, поради което не може да се приеме, че е изпълнен фактическият състав на чл. 574, ал. 10 от КЗ, за да се пристъпи към изпълнение на изискването по чл. 574, ал. 11 от КЗ, съответно да се прекрати служебно регистрацията на автомобила в хипотезата на чл. 143, ал. 10 от ЗДвП, което да обоснове прилагането на процесната ПАМ за управление на МПС, чиято регистрация е била служебно прекратена по реда на чл. 143, ал. 10 от ЗДвП. Следва да се отбележи, че, доколкото в тежест на правоприлагащия орган е да установи и да докаже съществуването към датата на издаване на оспорения акт на всички релевантни факти и обстоятелства, обуславящи наличието на възприетата материалноправна предпоставка за налагане на ПАМ, доказателства за изискуемото се уведомяване на собственика на автомобила по чл. 574, ал. 10 от КЗ следва да са били събрани към момента на извършеното служебно прекратяване на регистрацията на автомобила по реда на чл. 143, ал. 10 от ЗДвП, респективно към датата на постановяването на акта за налагане на ПАМ. В случая доказателства за изпълнение на процедурата за уведомяване към датата на издаване на обжалваната заповед, не са били събрани и не са налични по делото, но и никъде в заповедта не е посочен релевантния факт на уведомяването. Това обуславя недоказаност на елементите на административното нарушение, извършването на което е възприето като материалноправно основание за прилагането на процесната ПАМ.

В случая, както се посочи, причината за служебното прекратяване на регистрацията на процесния автомобил е била отстранена преди постановяване на ЗППАМ. В този смисъл съдът намира и, че оспорената заповед не съответства на целта на закона и е в противоречие с принципа на съразмерност по чл. 6 от АПК. Принудителните административни мерки, каквато по дефиниция и по съдържание е приложената мярка по чл. 171, т. 1, буква „з“, „гг“ от ЗДвП, са форма на държавна принуда, налагащи неблагоприятни последици на адресата с цел постигане на правноопределен резултат. Принудителните административни мерки по чл. 171 от ЗДвП не са санкция, а средство за предотвратяване и преустановяване на административни нарушения и за осигуряване безопасността на движението. Правният резултат, който законът цели с прилагането на ПАМ по чл. 171, т. 1 от ЗДвП, е осигуряване безопасността на движението по пътищата и преустановяване на нарушенията. От друга страна, обаче, разпоредбите на чл. 6, ал. 1 и ал. 5 от АПК регламентират като проявление на принципа за съразмерност задължение за административните органи да се въздържат от актове и действия, които могат да причинят вреди, явно несъизмерими с преследваната цел. Това, от една страна, гарантира осъществяването на преследваната от закона цел, без да се надхвърля необходимото за нейното постигане, а, от друга – прилагането на ограничителните мерки да се основава изключително на личното поведение на лицето. В случая причината за служебното прекратяване на регистрацията е била отстранена, регистрацията на автомобила е служебно възстановена, поради което напълно безпредметно е отнемането на СУМПС на водача на този автомобил за срок до решаване на въпроса за отговорността му, но не за повече от 6 месеца, тъй като целите на ПАМ са постигнати, продължаващото действие на мярката „временно отнемане на СУМПС“ не допринася за постигане на целите на закона и представлява несъразмерно ограничаване на правата на жалбоподателя, в противоречие с принципа на съразмерност по чл. 6 от АПК. В разглеждания случай целта на закона – да се гарантира наличие на задължително застрахователно покритие за участието на автомобила в пътното движение е била постигната практически незабавно. В този смисъл заповедта е непропорционална и несъответна на целта на закона. При установените факти по преписката неясно и необосновано остава как наложената ПАМ би изпълнила иманентно присъщите за всяка ПАМ превантивни или преустановителни цели и функции.

В тази връзка следва да бъде съобразена и актуалната практика на Върховен административен съд (ВАС), съгласно която при преценката за законосъобразност на принудителните административни мерки съдът следва да съобрази не само формалното наличие на предпоставките за тяхното прилагане, но и дали при конкретните факти административната принуда действително реализира преследваната от закона цел. В този смисъл са Определение № 533/19.01.2026 г. по адм. дело № 12298/2025 г., Определение № 1738/16.02.2026 г. по адм. дело № 1267/2026 г. и Определение № 1661/13.02.2026 г. по адм. дело № 979/2026 г. на ВАС, в които се приема, че, когато към момента на издаване на акта или непосредствено след това са настъпили обстоятелства, от които следва, че защитимата от закона цел е вече постигната, продължаването на административната принуда не може да се разглежда изолирано от конкретната фактическа ситуация и не може да се ползва с презумпция за автоматична съразмерност.

Издаването на заповедта при липса на законово регламентирана материалноправна предпоставка за прилагане на ПАМ по чл. 171, т. 1, б. „з“ подб. „гг“ от ЗДвП по отношение на жалбоподателя, обуславя извод, че оспореният акт е постановен в противоречие и при неправилно приложение на материалния закон. С оглед на изложеното съдът намира, че оспорената заповед е незаконосъобразна и следва да бъде отменена.

Предвид изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК Административен съд София-град, III отделение, 16 състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Заповед за прилагане на принудителна административна мярка (ЗППАМ) № 26-4332-002236/04.05.2026 г. по чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „гг“ от Закона за движение по пътищата (ЗДвП), издадена от М. Т. Т., на длъжност полицейски инспектор към Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР), Отдел „Пътна полиция“ СДВР, с която на К. Л. Ц. е наложена принудителна административна мярка (ПАМ) по чл. 171, т. 1, б. „з“, подб. „гг“ от ЗДвП – временно отнемане на СУМПС до решаване на въпроса за отговорността, но не повече от 6 месеца.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване съгласно на чл. 172, ал. 5, изр. второ от Закона за движение по пътищата.

СЪДИЯ: